

Oponentský posudek na bakalářskou práci Dominiky Antonie SKALOVÉ *Francouzský nový cirkus a jeho stopy na české divadelní scéně*

Předložená studie mapuje vznik, vývoj a současnou situaci fenoménu nazvaného „nový cirkus“, a to způsobem velmi přehledným a téměř¹ vyčerpávajícím. S trochou nadsázky by bakalářská práce Dominiky Antonie Skalové mohla nést allenovský název *Vše, co jste kdy chtěli vědět o novém cirkusu (ale báli jste se zeptat)*.

Tematicky lze celý text rozčlenit do čtyř základních celků. První se věnuje kontextu vzniku nového cirkusu, vymezení základních pojmů, konkrétním průkopníkům tohoto nového žánru ve Francii a jeho následnému šíření po světě.

Druhý se soustřeďuje na současnou pozici nového cirkusu v jeho domovině. Přináší zajímavé informace o nezbytné státní podpoře poskytované novému umění. Tato má podobu nejen přímých dotací, ale i poměrně rozsáhlé vzdělávací sítě (tři vysoké školy, systém zahraničních stáží) a četných festivalů, na nichž se 415 momentálně registrovaných cirkusových společností pravidelně předvádí publiku.

Těžištěm bakalářské práce je pak třetí celek, v němž studentka přechází k česko-francouzské spolupráci v oblasti nového cirkusu. (Vzhledem ke stále ještě převažujícímu charakteru vzájemných výměn by asi bylo přesnější hovořit o spolupráci „francouzsko-české“.) Autorka nejprve mapuje stěžejní návštěvy francouzských souborů, k nimž docházelo zhruba od poloviny devadesátých let minulého století (Francouzi na „Letní Letné“, ostatní francouzské inscenace v České republice), a pak zmiňuje první významný společný projekt „Volière Dromesko“ a bratrů Petra a Matěje Formanových.

Velmi přínosné a pro většinu čtenářů bakalářské práce bezpochyby nové informace přináší případová studie „La Putyka“ i závěrečný rozhovor, který Dominika Antonie Skalová pořídila s Rost'ou Novákem, protagonistou tohoto projektu.²

Předložená bakalářská práce analyzuje originální, dosud nezpracované téma z francouzsko-českých reálií, v jehož rámci spolupráce mezi oběma zeměmi není jen prázdnou frází, ale sledem aktuálních a vzájemně obohacujících projektů.

Studentka postupuje logicky, velmi přehledně a s minimálním počtem nepříjemných opakování, která jsou pro práce tohoto typu bohužel obvyklá. Po faktografické stránce rovněž není předloženému textu co vytknout a velmi sympaticky působí i autorčina snaha pracovat v terénu, navštěvovat dostupná představení, kontaktovat účinkující, zkrátka „být u toho“.

Vzhledem k tomu, že Dominika Antonie Skalová bude bez pochyby pokračovat v navazujícím magisterském studiu, příkládám níže uvedený seznam nejčastějších formálních pochybení, která jsou u takto kvalitní studie zcela zbytečná a s nimiž bych se nerada znovu setkala u práce diplomové:

Překlepy, chybějící slova:

- s. 7: „svoji podstatou si zaslouhuje uznání“
- s. 8: „de la rueet“
- s. 10: „... začalo být později považováno (spíše?) za týrání...“
- s. 11: „důvodem“
- s. 11: „všudepřítomných“
- s. 15: „díky Jeana-Paula Lefeuvrovi“
- s. 16: „se neomezuje jen na evropských kontinentech“

¹ Slovo „téměř“ používám proto, že jsem nikde v textu nenalezla zmínku o nově založeném a velmi slibném trutnovském festivalu „Cirk-UFF“, který se konal v době od 3.6. do 5.6.2011. Předpokládám, že studentka svou bakalářskou práci odevzdávala v době, kdy o tomto rozsáhlém česko-francouzském projektu ještě nic nevěděla.

² Pozor! Obecně platí, že závěr ≠ resumé.

- s. 17: „Saltimbancosvými“
 Ibid. „bohatstv“
 s. 22: „zakladatelka se okouzlena“
 s. 25: „Ačkoli počátek nového tisíciletí provázelo...“
 s. 33: „Spíše jsem se pomalu stávali...“
 s. 43: „se svoji Boudou“

Stylistické podivnosti:

Místo spojení „jedná se o“ autorka na počátku práce užívá „jde se o“:

- s. 7: „Jde se o žánr...“
 Ibid. „V neposlední řadě se však jde o...“
 s. 8: „z právě představovaných představení“
 s. 9: „Zvolit si za téma“ (ne „jako téma“)
 s. 11: „opouští se od modelu“ (směšování vazeb: buď „opouští se od něčeho“, nebo „opouští se něco“)
 s. 12: „nepozná... ,zda-li“ („nepozná... ,zda“)
 s. 13: „V průběhu let teprve došlo...“ (slovosled?)
 s. 20: „více vzácné“ (vzácnější?)
 s. 21: „vstupenkou k cirkusovému umění“ („vstupenky nejsou k“)
 s. 24: „zvyšovat povědomí tomuto... žánru“ (povědomí o čem)
 s. 24: „zdaleka ani jedinou možností, kde...“
 s. 32: „bratři Formani“
 s. 44: „ochota spolupráce“ (ochota ke spolupráci?)
 s. 45: „v takové krizi, kterou postihl tradiční cirkus“ (kdo postihl koho?)
 Pojmy „equilibristický“ nebo „equilibristika“ jsou zastaralé, nový pravopis je „ekvilibristický“, „ekvilibristika“ (např. s. 7).

Pozor na interpunkci:

- s. 7: „Stejně tak jako jiná odvětví kultury i nový cirkus...“
 s. 23: „Hlavní myšlenkou projektu bylo dát...“
 s. 27: „Stejně jako mnoho jiných oblastí ani žánr...“
 s. 31: „Stejně jako v minulých letech ročník...“
 s. 42: „Tak jako u kteréhokoliv komerčního subjektu i v případě...“
 Před spojkou „a“ v souřadném spojení se nepíše čárka (s. 9).
 Vložené vedlejší věty naopak musejí být vždy odděleny čárkami (s. 10).

Ženská příjmení by měla být přechylována a mužská správně skloňována:

Véronique Kleinová, Martine Malevalová (s. 8), Victoria Chaplinová (s. 13), Daria Fo (s. 25), s Bonaventurou Gaconem (s. 37)

Pozor na přivlastňovací zájmena:

- s. 19: „Následující část pojednává o nynější situaci žánru nového cirkusu v zemi svého (jeho?) původu.“

Pozor na kalky (slov i vazeb) z francouzštiny, na podivnou syntax:

- s. 28: „Známa z předkomunistických dob svojí magičností a v uměleckých kruzích i svojí otevřeností, lákala zahraniční performery a umělce k návštěvě.“
 Ibid.: „Jak následující výčet jednotlivých příjezdů francouzských souborů ukazuje...“

- Ibid.: „Tento fenomén pokračuje dodnes, avšak jisté změny lze v posledních letech pozorovat.“
s. 34: „Jak sami bratři Formanové a principál Igor v rozhovoru z roku 2006 přiznali,...“
s. 40: „konfrontace se současností“
s. 45: „..., že tomu tak v budoucnosti francouzského nového cirkusu bude.“

Méně častá pochybení:

Umění je rodu středního. (... „začala o ně ztrácet zájem“ – s. 10)

Žánr je rodu mužského (... „žánr, jenž...“ s. 40)

Stát se něčím („stareomódním, nezáživným, nudným“ – s. 10)

Nelze říci „díky nezájmu diváků“ (s. 10), protože tím by autorka postulovala, že jde o pozitivní jev.

Marseilles (s. 30) – Ono je jich více?

Obecné připomínky:

Názvy děl se píší kurzívou (s. 11), názvy článků, projektů, představení či festivalů v uvozovkách. Veškeré francouzské názvy by měly být přeloženy do jazyka práce, tedy do češtiny.

Kdo píše práci? Autorka o sobě někdy píše v první osobě singuláru, někdy ve třetí osobě singuláru a někdy ve druhé osobě plurálu. Všechny tyto varianty jsou samozřejmě možné, ale je třeba používat je jednotně v celé práci.

Přes všechny výše uvedené formální nedostatky bakalářskou práci Dominiky Antonie Skalové vřele doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „výborně“.